

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 582/2025-29

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a sudcov Petra Molnára (sudca spravodajca) a Petra Straku a v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **Carlton Property, s. r. o.**, Hviezdoslavovo námestie 3, Bratislava, IČO 36 860 492, zastúpenej Advokátska kancelária RELEVANS, s. r. o., Dvořákovo nábřeží 8A, Bratislava, proti uzneseniu Mestského súdu Bratislava III č. k. B1-27Cb/186/2018-1179 z 25. marca 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenu ústavnému súdu 9. júna 2025 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej „listina“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením mestského súdu č. k. B1-27Cb/186/2018-1179 z 25. marca 2025. Navrhuje napadnuté uznesenie mestského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh ústavný súd zistil, že sťažovateľka bola žalovanou stranou v spore o určenie neplatnosti dohôd o pristúpení k záväzku a o určenie neplatnosti záložných zmlúv. Súd žalobu rozsudkom č. k. 27Cb/186/2018-1008 zo 16. septembra 2021 zamietol a sťažovateľke priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Odvolací súd rozsudkom č. k. 3Cob/60/2022-1096 zo 16. októbra 2024 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a sťažovateľke priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Mestský súd následne rozhodoval o výške náhrady trov konania. Uznesením mestského súdu z 18. februára 2025 (ďalej len „uznesenie VSÚ“) vyššia súdna úradníčka rozhodla, že žalobca je povinný zaplatiť sťažovateľke trovy konania 1 188,23 eur. Vyššia súdna úradníčka v rozhodnutí vychádzala z toho,

že predmet konania nie je oceniteľný, preto aplikovala § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Vzhľadom na skutočnosť, že právna zástupkyňa zastupovala dvoch žalovaných, vyššia súdna úradníčka pri výpočte náhrady trov konania aplikovala aj § 13 ods. 2 vyhlášky a rovnako § 18 ods. 3 vyhlášky (DPH). Dospela k záveru, že trovy právneho zastúpenia v súhrne predstavujú 1 188,23 eur. Zároveň vo svojom uznesení uviedla, že sťažovateľka súdu 5. decembra 2024 doručila podanie, ktorým sa právny zástupca sťažovateľky domáhal priznania náhrady trov konania podľa dohody uzatvorenej podľa § 1 ods. 2 vyhlášky s klientom, teda sťažovateľkou. Vyššia súdna úradníčka s poukazom na § 18 ods. 1 vyhlášky bola toho názoru, že náhradu trov právneho zastúpenia súd prizná podľa príslušných ustanovení o tarifnej odmene.

3. Proti uzneseniu VSÚ sťažovateľka podala sťažnosť (rovnako tak urobil aj žalobca), o ktorých rozhodol mestský súd napadnutým uznesením tak, že zmenil uznesenie VSÚ tak, že uložil povinnosť žalobcovi zaplatiť sťažovateľke 775,22 eur. V relevantnej časti odôvodnenia rozhodnutia konštatoval, že existuje dôvod na zmenu. Keďže druhý žalovaný nežiadal náhradu trov konania, vyhláška (§ 13 ods. 2) bola zle aplikovaná, pretože súd priznal niečo, čo žalovaný nežiadal. Pokiaľ ide o námietky sťažovateľky proti uzneseniu VSÚ, k nim zaujal stanovisko, že aplikovaný § 18 ods. 1 vyhlášky (podľa ktorého má advokát upozorniť klienta pri rokovaní o zmluvnej odmene na to, že pri určení trov konania, ktorých náhrada sa priznáva proti inej fyzickej osobe alebo právnickej osobe, sa odmena advokáta určí podľa ustanovení tejto vyhlášky o tarifnej odmene) nie je obsolétny, teda odmietol argumentáciu sťažovateľky, že pri náhrade trov konania súd má priznať skutočné účelne vynaložené náklady konania, resp. výdavky s poukazom na znenie § 251 CSP, keď s poukazom na citovanú odbornú spisbu konštatoval, že za účelne vynaložené výdavky v súdnom konaní pri právnom zastupovaní je potrebné považovať trovy právneho zastúpenia vo výške zodpovedajúcej tarifnej odmene v súlade s § 18 ods. 1 vyhlášky. V tejto súvislosti súd dodal, že ak sa strana s advokátom dohodne na odmene presahujúcej výšku tarifnej odmeny, nemožno prevyšujúcu časť výdavkov považovať za účelne vynaloženú a pri náhrade trov konania bude strane patriť vždy iba náhrada tarifnej odmeny. Nad rámec tejto argumentácie tiež uviedol, že argumentácia sťažovateľky viacerými spormi v kauze Carlton je irelevantná, keďže súd vychádza z predmetu toho-ktorého konania. Rovnako odmietol argumentáciu o otváraní rozsiahlych skutkových a právnych otázkach z dôvodu, že pre toto konanie nemali žiaden význam, kvalifikovaný právny zástupca sa mal v konaní vyjadrovať len výlučne k tomu, čo bolo predmetom sporu. V tejto súvislosti súd poukázal na dôvod zamietnutia žaloby (procesná neprípustnosť), na ktorú súd upozornil strany sporu v rámci predbežného posúdenia veci. Konštatoval, že sťažovateľka dovedy v rámci argumentácie túto kľúčovú skutočnosť nenamietala. Preto dospel k záveru, že akékoľvek poukazovanie na časovú a odbornú náročnosť zastupovania sťažovateľky nemôže obstať.

II.

Argumentácia sťažovateľky

4. Proti napadnutému uzneseniu sťažovateľka podala ústavnú sťažnosť, v ktorej opakuje svoju argumentáciu, ktorú použila v konaní pred mestským súdom. Podľa nej súd rozhodol arbitrárne, nespravodlivo, keďže výdavky boli skutočne vynaložené v rozsahu, v akom si ich uplatnila, boli

účelne vynaložené (úspech v spore), pričom zároveň poukazuje na to, že nešlo o jednoduchý spor. Sťažovateľka zotrvala na argumentácii o obsolétosti § 18 ods. 1 vyhlášky, argumentujúc historickým výkladom. S poukazom na princípy spravodlivosti zastáva názor, že chápanie účelne vynaložených výdavkov konajúcim súdom je zjavne nezmyselné, neplní kompenzačnú funkciu, je extrémne neprimerané, nepredvídateľné a neplní preventívno-sankčnú funkciu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základných práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a analogických práv podľa listiny a dohovoru napadnutým uznesením mestského súdu. Vychádzajúc zo skutočnosti, že súd rozhodoval o výške peňažného plnenia (náhrada trov), sťažovateľka namieta aj porušenie svojho práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy.

6. Ústavný súd opakovane judikuje, že považuje rozhodovanie všeobecných súdov o trovách konania za integrálnu súčasť civilného procesu a je zásadne výsadou všeobecného súdnictva.

7. Ústavný súd rozhodnutia o trovách konania meritórne preskúmava iba celkom výnimočne, a to v prípadoch, ak samotné rozhodnutie všeobecného súdu je takým excesom z požiadaviek kladených na spravodlivý proces alebo ide o také extrémne vybočenie z princípu spravodlivosti, že je spôsobilé zasiahnuť do ústavnoprávnej roviny, a teda i do práv účastníka konania, ktorý podal ústavnú sťažnosť.

8. Ďalej ústavný súd v tejto súvislosti uvádza, že ak Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“) vylučuje uplatnenie mimoriadneho opravného prostriedku proti rozhodnutiu o trovách konania (§ 419, § 420 a § 421 CSP), bolo by proti logike pripustiť, aby ich prieskum bol automaticky posunutý do roviny ústavného súdnictva. Opodstatnenosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy v takejto veci prichádza do úvahy iba v prípadoch extrémneho rozporu s princípmi spravodlivého súdneho konania (I. ÚS 56/2017, I. ÚS 188/2018).

9. Z § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť je preto možné považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

10. V súvislosti so sťažnostnou argumentáciou sťažovateľky ústavný súd poukazuje na relevantnú časť odôvodnenia napadnutého uznesenia, zhrnutú v bode 3 tohto rozhodnutia, ktorú považuje za náležitú, rešpektujúcu platnú právnu úpravu a v konečnom dôsledku aj zodpovedajúcu princípom spravodlivosti v kontexte okolností veci.

11. Sťažnostná námietka sťažovateľky o obsolétosti úpravy § 18 ods. 1 vyhlášky podľa názoru ústavného súdu neobstojí, naopak, je až notoriou, že súd aj po zmene procesných predpisov pri rozhodovaní o výške náhrady trov právneho zastúpenia vždy vychádza z tarifnej hodnoty veci alebo práva, nie z individuálnej dohody advokáta a klienta. Súd priliehavým spôsobom sťažovateľke vysvetlil pojem účelne vynaložené výdavky v súvislosti s priznanou náhradou trov právneho zastúpenia, keď konštatoval, že za účelne vynaložené možno považovať len výdavky do výšky tarifnej odmeny, čo je logický argument vyplývajúci z obsahu aplikovaných predpisov a zodpovedá aj požiadavke predvídateľnosti rozhodovania. Práve naopak, postup, ktorého sa domáha sťažovateľka, nezodpovedá požiadavke predvídateľnosti, keďže by bol závislý od skutočne vynaložených trov právneho zastúpenia, ktorých výška by bola určená subjektívne stranou sporu a jej právnym zástupcom. Objektívizujúcim kritériom je preto právnym predpisom určená tarifná odmena, z ktorej súd vychádza pri určovaní výšky náhrady trov právneho zastúpenia, čo ústavný súd považuje za spravodlivé, pričom je toho názoru, že takto určená odmena plní kompenzačnú a rovnako aj preventívno-sankčnú funkciu. V tejto súvislosti ústavný súd dodáva, že sťažovateľka vo svojej ústavnej sťažnosti nenamietala neústavnosť aplikovaného právneho predpisu, len jeho neústavnú interpretáciu.

12. Mestský súd v rámci svojej úvahy o účelnosti vynaložených trov právneho zastúpenia náležitým spôsobom poukázal aj na dôvod zamietnutia žaloby a skutočnosť, že právna argumentácia právneho zástupcu sťažovateľky nesmerovala len k meritu veci, ale aj nesúvisiacim okolnostiam, čo nebolo potrebné ani účelné vzhľadom na procesnú neprípustnosť žaloby ako takej. Námietku sťažovateľky o miere zložitosti, resp. náročnosti veci ústavný súd vyhodnotil v kontexte výsledku sporu a dôvodu zamietnutia žaloby za neopodstatnenú.

13. Sťažovateľke ako úspešnej strane konania bola priznaná plná náhrada trov konania, pričom výška priznanej náhrady v okolnostiach veci je podľa názoru ústavného súdu plne v súlade s jej namietaným právom vlastniť majetok. Súd postupoval v súlade s platným právom, ktoré aj ústavne konformným spôsobom aplikoval, riadne odôvodnil, pričom prihliadal na individuálne okolnosti veci. Preto sťažovateľkinu námietku o mechanickom uplatnení právnych predpisov považuje ústavný súd za neopodstatnenú.

14. Ústavný súd dospel po preskúmaní napadnutého uznesenia v rozsahu uplatnených námietok sťažovateľky k záveru, že mestský súd ústavne akceptovateľným spôsobom vysvetlil dôvody, ktoré ho viedli k odmietnutiu argumentácie sťažovateľky uplatnenej v sťažnosti proti uzneseniu VSÚ a k zmene výroku rozhodnutia, pričom argumentáciu mestského súdu považuje v okolnostiach posudzovanej veci za dostatočnú a založenú na právnych záveroch, ktoré nepopierajú podstatu, zmysel a účel aplikovaných ustanovení Civilného sporového poriadku a vyhlášky.

15. Ústavný súd po preskúmaní odôvodnenia napadnutého uznesenia mestského súdu ako celku dospel k presvedčeniu, že nevybočuje z aplikačnej praxe všeobecných súdov v súvislosti s rozhodovaním o sťažnosti proti uzneseniu VSÚ o výške náhrady trov konania, nemožno mu pripísať charakter excesu, ktorý by v sebe zahŕňal črty svojvôle, a je preto potrebné ho považovať za výraz autonómneho súdneho rozhodovania, do ktorého ústavný súd nemá dôvod v tomto prípade zasahovať.

16. Z uvedeného vyplýva, že medzi napadnutým uznesením mestského súdu a označenými základnými právami procesnej a hmotnej povahy, ktorých porušenie sťažovateľka namietala,

neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní odmietol ústavnú sťažnosť v celom rozsahu podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

17. Vzhľadom na skutočnosť, že ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších návrhoch sťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. októbra 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu